

זאת חייבים לציין כי הרפת הישראלית מאוד מתקדמת בכל הפרמטרים."

איך אתה רואה את מגמות הצמצום במחקר בישראל?
"מגמות הצמצום במחקר החקלאי הממשלתי ובמוסדות האקדמאיים, מאלצים את החוקרים לפנות לקרן על מנת לתמוך בתשתיות, אשר בעבר נתמכו ע"י המוסדות הנ"ל ישירות. הדבר בניגוד למטרות ולתפקיד המוצהר של הקרן, שאמורה לתמוך אך ורק במחקר עצמו. נוסף על כך, תקציבה המוגבל של הקרן אינו מאפשר תמיכה מסיבית בתשתיות. אולם לפעמים, לנוכח המצוקה, מושיטה הקרן - אם לא יד, לפחות אצבע, בכדי לנסות ולסתום את החור ההולך ונפער בסכר כדי למנוע את השיטפון של בריחת הידע, ובריחת מוחות של דור החוקרים העכשווי והעתיד, מן העיסוק במדעי הבקר - מדעי החקלאות ובכלל ממדעים בארץ. אני מרגיש לעיתים כי אנחנו בבחינת האצבע בחור הסכר וזאת מעבר למאבק המתסכל על שמירת הקיים. כולי תקווה כי מנהיגי המדינה ישכילו להבין כי החקלאות בישראל היא העתיד וחייבים להגן, לשמור ולתמוך בה ובמחקר"

את גבולות הנושאים שלדעתנו חשובים ורלוונטיים לענף. החוקרים והמדענים מגיישים הצעות מחקר ואנחנו קובעים במי לתמוך ובכמה תקציב."

ד"ר טריינין, נולד בכפר יחזקאל לפני 77 שנים, למד רפואה וטרינרית בברן, שוויץ. לאחר הלימודים, ודוקטורט חזר ארצה בשנת 66' והתקבל לעבודה במכון הווטרינרי בבית דגן. הקים את המחלקה לאימונולוגיה (תורת התגובה החיסונית) שם עבד, 36 שנים. במקביל היה מדור המייסדים של בית הספר לרפואה וטרינרית ברחובות וראש הקורס לאימונולוגיה. ניהל את המכון הווטרינרי 12 שנים. לפני 9 שנים הגיע למועצת החלב ומאז משמש בתפקידו הנוכחי. נשוי ואב ל-4 ילדים וסב לתשעה נכדים.

- המוסדות העיקריים הנהנים ממענקי הקרן הם:
1. המכוניס והמחלקות הרלוונטיות במנהל המחקר החקלאי (הזוכים לכ-40% מהתקציב).
2. המחלקה לבע"ח בפקולטה לחקלאות האוניברסיטה העברית.
3. המכון הווטרינרי.
4. ביה"ס לרפואה וטרינרית - האוניברסיטה העברית.

איך אתה מתייחס לטרנד נגד מוצרי החלב?
"בגדול הזוי לחלוטין, כל אלה היוצאים נגד החלב שכחו עובדה היסטורית אחת: השימוש בחלב החל לפני 12 אלף שנים, ואז גם החל עידן הקרח האחרון. השימוש בחלב הציל את אוכלוסיית האדם באירופה, אז שלא יבלבלו לי את המוח על חלב וחשיבותו. יש אלרגיה לחלבונים החלב לתינוקות בפחות מחצי אחוז. אני לגמרי בעד החלב, משתמש בחלב. יש כאלה שחסר להם האנזים לפירוק הלקטוז. זו לא אלרגיה אבל אותם אנשים יכולים להשתמש במוצרים דלי לקטוז."

מוסדות אחרים שנהנים מתקציב הקרן הם: שה"מ, החקלאית, אוניברסיטת תל אביב, הטכניון, ביה"ח אסף הרופא ומופי"ם אזוריים.

האם מחקרי הקרן מיושמים?
"כדי לבדוק את הנושא בצורה אובייקטיבית ובעקבות טענות, פנינו לחברת צנובר שעשתה גם מחקר על קרן קמ"ח וגם על פרויקטים במשרד הביטחון. הם הגיעו למסקנה שהתשואה שלנו היא 36 אחוז, אנחנו הופתענו לטובה מהמספרים וזה עונה על שאלתך. תשואה למחקרים מעל לעשרה אחוז נחשב למצויין. כמעט כל המחקרים שלנו מתמקדים ברפת הישראלית ובעיות הייחודיות לה. הסכום המוצא על ידי מועצת החלב לקידום המחקר והפתוח של ייצור חלב בקר מהווה 0.15% מכלל ערך ייצור החלב בארץ, בעוד שמקובל להוציא בין 2.5%-4% לשנה בענפים בוגרים על-מנת לשמר את המיקום היחסי של הענף בעולם, הצומח טכנולוגית ומאותגר על ידי הגופים והרשויות המופקדים על איכות הסביבה ורווחת הפרה."

הקרן למחקר. תעודת זהות

בשנים האחרונות, תמכה הקרן בכ-90 מחקרים בשנה, דהיינו ממוצע של 40,000 ש - 50,000 ש למחקר. כשהם נעים בין 20,000 ש ועד ל-120,000 ש לשנה. המחקרים הממומנים ע"י הקרן הינם, ברובם המכריע, מחקרים יישומיים, ורק מיעוטם בעלי גוון בסיסי. אלה האחרונים ניתנים במטרה לאפשר לחוקר נקודת זינוק להגשה ולקבלה של מענקי מחקר מקרנות אחרות בעתיד, מתוך ראייה ארוכת טווח שבעתיד יוכל המידע הנרכש להפוך ליישומי בענף. הקרן מעניקה תקציבי מחקר למחקרים עד 3 שנים. רוב המחקרים הממומנים על ידה (כ-70%) הינם מחקרים לטווח זה. רק כ-30% מהמחקרים מוגבלים לתקופות קצרות יותר של שנה שנתיים. בראש הקרן עומדת ועדת היגוי עליזונה למחקרים שחבריה ממומנים ע"י המדען הראשי של משרד החקלאות ומועצת המנהלים של מועצת החלב. ועדת ההיגוי מורכבת מ-3 נציגי החקלאים, 2 נציגי המחלבות (היצרנים), 2 נציגי שה"מ, 2 נציגי חוקרים ו-2 נציגי מועצת החלב.

כמי שנחשב למומחה בעל שם בתחום המחלות, עד כמה המחלות ברפת הישראלית ייחודיות?
צריך לזכור כי ישראל ממוקמת בין אפריקה ואסיה ואנחנו נפגעים מכל המחלות המגפתיות המגיעות מאפריקה ומרכז אסיה ולכן החשיבות הגדולה למחקרים שלנו בנושאי בריאות הבקר, גם לנו וגם לאירופה, היא בקרה ופיתוח אמצעי מניעה כנגד גורמי המחלה בעיקר גורמי מחלה נגיפיים."

השינוי ברפת הישראלית בראי הזמן והטכנולוגיה?
"הרפת חייבת להיפך ליותר יעילה בגלל העלויות במזון והעלויות בשמירת איכות הסביבה ורווחת הפרה הכרוך בתקציב משמעותי, לכן הרפת חייבת להתייעל כל הזמן, תוך שמירה על מחיר החלב הגולמי ברמה סבירה. יחד עם